

Arviointityöryhmä syksyn 2023 raportti

Sivistyslautakunnan nimeämään arviointityöryhmään kuuluvat:

Päivi Hannuniemi, vararehtori, Murron koulu, pj.

Elina Vehkala, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, sihteeri (10.11.2023 saakka)

Teija Eskola. Vt. sivistys- ja hyvinvointijohtaja, sihteeri (13.11.2023 lähtien)

Elina Huurre, kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Minna Matinlauri, sivistyslautakunnan pj.

Lauri Sainio, sivistyslautakunnan jäsen

Riitta Kangasniemi, varhaiskasvatusjohtaja

Samuli Kinnunen, apulaisjohtaja, Kirkkomännikön ja Rantaroustin koulu, varapj

Kaisa Pahkasalo, luokanopettaja, Temmeksen koulu

Miikka Mattila, apulaisrehtori, Kuulammen koulu (lokakuun 2023 loppuun saakka)

Olli Anttila, musiikin opettaja, Kuulammen koulu (marraskuun alusta 2023 lähtien)

Arviointityöryhmän tavoitteet ja toimenpiteet

Arviointityöryhmä on kokoontunut syksyn 2023 aikana kaksi kertaa, 6.9. ja 22.11.

Jatkuva kehittäminen tarvitsee tuekseen jatkuvaa arviointia. Systemaattisen arviointitoiminnan avulla voidaan kehittää asioiden valmistelua, päätöksentekoa ja palveluja. Arvioinnin tulokset ja johdopäätökset vahvistavat tiedolla johtamista, ohjaavat kunnan toimintaa, auttavat asettamaan uusia tavoitteita ja tarvittaessa tarkastamaan entisiä toimintatapoja. Arvioinnilla taataan myös päätöksenteon laadukkuus.

Arviointityöryhmän tehtävänä on laatia opetuspalveluiden arviointisuunnitelma sekä laajentaa arviointisuunnitelma kattamaan koko sivistysosastoa väliajoin (tammikuu ja elokuu).

Sivistysosaston päätavoitteet vuodelle 2023

1. Elinikäisen oppimisen mahdollistaminen
2. Osallisuuden ja avoimuuden edistäminen

Arvioinnin toteutuminen ja tehdyt toimenpiteet

Koko osaston toiminnan arvioinnista ja kehittämisestä vastaa sivistysjohtaja yhdessä osaston johtoryhmän (Elina Vehkala, Antti Yrttiaho, Elina Huurre, Riitta Kangasniemi ja Kaarina Lehtola) kanssa.

Jatkuva kehittäminen tarvitsee tuekseen jatkuvaa arviointia. Systemaattisen arviointitoiminnan avulla voidaan kehittää asioiden valmistelua, päätöksentekoa ja palveluja. Arvioinnin tulokset ja johdopäätökset vahvistavat tiedolla johtamista, ohjaavat kunnan toimintaa, auttavat asettamaan uusia tavoitteita ja tarvittaessa tarkastamaan entisiä toimintatapoja. Arvioinnilla taataan myös päätöksenteon laadukkuus.

Arviointityöryhmän tehtävänä on laatia opetuspalveluiden arviointisuunnitelma sekä laajentaa arviointisuunnitelma kattamaan koko sivistysosastoa. Työryhmä laatii arviointiraportit sivistyslautakunnalle lautakunnan määräämin väliajoin (tammikuu ja elokuu).

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden painopisteet olivat vuonna 2023 nuorisotyön kehittäminen hyvinvointialueen rajapinnan osalta, kirjastopalveluiden kehittäminen ja hakeutuvien palveluiden edistäminen sekä Meijerialueen kehittäminen matkailun näkökulmasta.

Kipinää kirjastosta - erityisryhmien kirjastopalveluiden kehittäminen -hanke käynnistyi elokuussa. Hankkeen tavoitteena on luoda toimintamalleja, joilla vahvistetaan kehitysvammaisten ja muiden erityisryhmien keskuudessa kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tunnettavuutta ja vaikuttavuutta. Kulttuurikasvatussuunnitelma päivitettiin ja hyväksyttiin osaksi kunnan OPS:a. Tapahtumien osalta keskeisiä olivat Taiteiden yö sekä Kuulammen koulun kulttuurikokemukset.

Nuorisotyön perussuunnitelma –hankkeen tuloksena laadittiin nuorisotyön perussuunnitelma, joka on asiakirja, johon on koottu tietoa siitä, millaisin toimintaperiaattein ja tavoittein nuorisotyötä kunnassa tehdään. Nuorisotyön perussuunnitelman tarkoituksena on tuottaa tietoa nuorisotyön ydinprosesseista ja tavoitteista, arvoista sekä siitä, millaisin keinoin tavoitteiden toteutumista edistetään. Läs-näolevaa nuorisotyötä -koulunuorisotyön hanke alkoi elokuussa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksen painopistealueita vuonna 2023 ovat olleet ympäristökasvatus (erityisesti luontosuhteen lujittaminen), tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä varhaiskasvatuksen näkyvyyden lisääminen.

Koko varhaiskasvatuksen henkilöstölle järjestettiin koulutuspäivä syksyllä 2023. Koulutuspäivä oli osa "Haastavista kasvatustilanteista seesteiseen arkeen" koulutuskokonaisuutta, jonka ensimmäinen osa toteutettiin keväällä 2023.

Varhaiskasvatuksen yksiköissä on järjestetty syksyllä 2023 kehittämispäivä/illat koko henkilöstölle. Kehittämispäivissä arvioidaan, kehitetään ja suunnitellaan yksikkö- ja tiimikohtaisesti varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria.

Lasten varhaiskasvatussuunnitelmien laadinta on aloitettu syksyllä 2023. Jokaiselle varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle (pois lukien avoimen varhaiskasvatuksen toiminta) laaditaan henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma yhdessä huoltajan/hoitajien kanssa. Vasu-keskusteluissa huomioidaan sekä lasten että hoitajien näkökulmia varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa. Avoimessa varhaiskasvatuksessa järjestetään aloituskeskustelu jokaisen lapsen huoltajille, ja näissä keskusteluissa huomioidaan myös sekä lasten että hoitajien näkökulmia.

Lapsia on osallistettu toiminnan suunnitteluun ja arviointiin varhaiskasvatuksen arjessa eri tavoin, kuten äänestämällä tai peukuttamalla mieluista toimintaa, piirtämällä, haastattelemalla tai järjestämällä lasten kokouksia.

Yksiköissä on laadittu ja päivitetty yksikkökohtaisia ympäristökasvatuksen suunnitelmia, joissa on painotettu erityisesti lasten luontosuhteen lujittamiseen. Varhaiskasvatuksen toiminnassa hyödynnetään lähiympäristöä monipuolisesti ja retkeillään päiväkodin ulkopuolella viikoittain.

Varhaiskasvatuksen näkyvyyttä on lisätty jakamalla vanhemmille sekä sosiaalisen median kautta kuvia varhaiskasvatuksen arjesta ja tapahtumista.

Opetuspalvelut

Kirkkomännikön ja Rantaroustin koulut

Lukuvuoden 23–24 kehityskohteina ovat yhteisöllisyys sekä kulttuuri. Yhteisöllisyyden ylläpitäminen nähtiin välttämättömäksi, koska osa koulun oppilaista on väistössä Kuulammella sekä Murrossa ja tämän lisäksi koulun esikoululaiset ja kaksi ensimmäistä luokkaa opiskelevat Kirkkomännikön pyöreällä puolella. Yhteisöllisyys jatkaa edellisen lukuvuoden ”Hyvä olla koulussa” -teemaa pyrkien edelleen kehittämään koulun yhteisöllistä kulttuuria. Marraskuussa järjestimme koko koulun yhteisen The Day –tapahtuman, jossa jokainen luokka järjesti kello 9–13 erilaisia toiminnallisia harjoituksia liittyen muun muassa ryhmäytymiseen. Palaute henkilökunnalta ja oppilailta oli positiivista. Myös oppilaskunta on ollut aktiivinen ja ideoinut lukuvuodelle erilaisia tapahtumia.

Kulttuurikasvatuksen kehittämiseen tähdätään mm. lukutaidon monipuolisella kehittämisellä, joista yksi esimerkki on lukukummitoiminta eri luokka-asteiden luokkien välillä. Lisäksi kulttuurikasvatussuunnitelma ja kirjastoyhteistyö ja siihen liittyvä kirjastopolku ovat tärkeässä roolissa. Osa koulun luokka-asteista järjestää kulttuuriin liittyviä juhlia lukuvuoden aikana.

5.-luokkalaiset ovat osallistuneet MOVE-testeihin ja tulosten perusteella Kirkkomännikön 5.-luokkalaisten tulokset ovat hieman valtakunnallista keskiarvoa paremmat, joskin tulokset ovat laskeneet aiemmasta mittauskerrasta.

Koulumme esikoululaiset ja 1.-luokkalaiset huoltajineen ja opettajineen ovat olleet mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun seurantatutkimuksessa verrokkiryhmänä. Olemme ottaneet osaa seuraaviin tutkimuksiin ja arviointikyselyihin:

- Tea-viisari
- MOVE
- Kaksivuotinen esiopetus (kysely eskareille ja 1. lk oppilaille)
- Tilastoinnit 20.9. ja erityisopetustilasto

Kouluterveyskyselyn tuloksiin olemme myös perehtyneet ja alla niistä muutamia huomioita:

- Kyselyn tuloksissa on joitakin huolestuttavia piirteitä sekä valtakunnallisesti että Tyrnävällä.
- Kirkkomännikön osalta merkillepantavaa on se, että tytöt (noin 28 %) kokevat, että luokassa ei uskalla sanoa omaa mielipidettään. Pojilla prosentit ovat selvästi paremmat. Tulos voi johtua siitä, että Rantaroustin tiloissa usein ryhmässä on ainakin kahden eri luokan oppilaita samanaikaisesti, jolloin kynnys julkiseen vastaamiseen voi olla suurempi.
- Noin kaksi kolmasosaa oppilaista koki, että opettajat eivät kovin usein ole kiinnostuneita siitä, mitä oppilaalle kuuluu.
- Yli 75 % oppilaista kokee tulevansa toimeen opettajansa kanssa.
- Samantyylliset vastaukset (yli 75 % vastaajista) koskevat myös toimeen tulemistä koulukaverien kanssa.
- Kouluterveystarkastus koettiin verrokkialueita sekä valtakunnan keskiarvoa selvästi parempana.
- Kohta ”koulukiusattuna vähintään kerran viikossa” on vuoden 2023 lukemien perusteella Tyrnävän osalta parempi kuin Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella ja koko maassa.

Perusopetuksen huoltajakyselyn tuloksista muutamia nostoja:

Koulumme lukuvuoden 2023–2024 teemana on erityisesti yhteisöllisyys ja kouluviihtyvyyden lisääminen, joten tuloksia tarkasteltaessa meitä kiinnostivat erityisesti kyseessä olevat asiat ja niiden kehittäminen lukuvuonna 2023–2024.

- Kouluviihtyvyys on kohtuullisella tasolla. Lukema pitää sisällään väistöluokat Kuulammella (3,5), Murrossa (3,3) ja Rantaroustissa (3,6).
- Tuloksien perusteella valtaosa vastaajista on lähes samaa mieltä tai täysin samaa mieltä väitteestä “lapsellani on kavereita koulussa”.
- Rantaroustin vastaajien mukaan Tyrnävän koulujen julkisuuskuva oli tasolla 3,1.
- Vastausten perusteella kouluruoka sekä oppimisympäristö (esimerkiksi työrauha, työtilat, opiskeluvälineet) aiheuttavat eniten huolta. Rantaroustissa huoli oppimisympäristössä on jonkin verran korostunut vastauksissa.

Murron koulu

Koko lukuvuoden kehityskohteina jatkettiin tiedonkulun parantamista. Lisäksi tärkeänä painopistealueena on lukutaito ja lukemisen lisääminen. Myös kansainvälisyystoimintaa kehitetään ja laajennetaan. Haussa on uusi Erasmus-hankerahoitus.

Lukemista on korostettu ikätasoon sopivasti koko syksy. Tässä kunnan kirjaston apu on ollut tärkeää. Kirjavinkkauksia on pidetty kaiken ikäisille oppilaille ja lisäksi olemme saaneet pyydettäessä kirjakasveja luokkiin. Lokakuu oli lukukuukausi. Pedagogisen tiimin jäsenet pitivät aamunavauksen joka viikon maanantaina ja perjantaina. Aamunavauksissa luettiin monipuolisesti pieniä otteita runo-, satu-, kertomakirjallisuudesta. Näin innostettiin koulun oppilaita lukemaan joka päivä vähintään 15 minuuttia ja heidän lukemistaan kirjoista koottiin lukupuiden oksille kirjavinkkauslehtiä. Lisäksi ykkös- ja kakkosluokkalaiset saivat ilmaisen sanataidekoulutusjakson “Lukemisen supervoimaa”-hankkeen rahoituksella. Lukupoluilla-hankkeen puitteissa olemme saaneet myös Örkit-teatterivierailun sekä päivitettyä koulukirjaston materiaaleja. Lukemisen teema ja aktiivinen yhteistyö kirjaston kanssa jatkuu edelleen kevätlukukaudella.

Koulumme on ollut mukana seuraavissa kyselyissä ja arvioinneissa:

- Ekaluokkalaiset huoltajineen ja opettajineen ovat syksyn aikana olleet mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun seurantatutkimuksessa verrokkiryhmänä.
- Viidesluokkalaiset osallistuivat MOVE-testiin syyskuussa. Tulokset olivat pääasiassa valtakunnan yleistä linjaa mukailevia.
- Valtakunnalliseen kouluterveyskyselyyn vastasivat koulumme 4–5.luokkalaiset keväällä 2023. Kyselyn mukaan:
 - Murron koulun tytöt pitävät enemmän koulunkäynnistä kuin pojat
 - Kouluinnostus oli laskenut sekä tytöillä että pojilla
 - Oppilaat kokivat tulevansa toimeen opettajien kanssa seuraavasti: tytöt 96,6 % ja pojat 50 %.
 - Tytöistä 45 % mielestä opettajat ovat usein kiinnostuneita, mitä oppilaille kuuluu, kun taas pojista vain 30 %
 - Koulukavereiden kanssa toimeentulossa oli pientä laskua, kuitenkin yli 70 % niin tytöistä kuin pojista oli sitä mieltä, että kavereiden kanssa tullaan hyvin toimeen.
 - Työrauhassa ei koettu hankaluuksia.

- Koululaisten liikkumisessa ja ruokailussa oli havaittavissa heikennystä. Vähintään yhden tunnin päivässä liikkuvia tyttöjä oli vain 30 % aiemman 50 % sijaan. Pojista 55 % liikkui vähintään tunnin päivässä, mikä on enemmän kuin valtakunnallisesti.
- Ruokailuosiossa paljastui, että tytöistä noin 40 % ei ehdi syödä aamupalaa joka koulu-päivä entisen 20 % sijaan. Pojissakin oli havaittavissa pientä kasvua eli 30 % aiemman 20 % sijaan lähtee kouluun ilman aamiaista.
- Kouluruokailussa puolet ovat ruuan laatuun ja makuun tyytyväisiä, vaikka pientä laskua oli niiden tyttöjen määrässä, jotka syövät joka päivä koululounaalla lämmintä ruokaa (ennen 73 % nyt 60 %)
 - ✓ Kevätlukukauden henkilöstökokouksessa tehdään suunnitelmaa, miten reagoidaan kouluterveyskyselyssä esille nousseisiin ongelmakohtiin.
- Perusopetuksen kyselyssä 2., 4. ja 6.luokkalaisten oppilaiden huoltajille vastaajia oli yhteensä 65.
 - Huoltajat olivat tyytyväisiä lapsensa saamaan opetukseen.
 - Koettiin, että koulujen julkisuuskuva oli parantunut edellisestä kyselystä.
 - Yhteistyö ja tiedottaminen koulun ja kodin välillä koettiin toimivaksi.
 - Toimintaympäristö koettiin turvalliseksi, mutta pientä heikentymistä oli sen kokemisessa oppimista tukevaksi (esim. työrauha, työtilat, opiskeluvälineet).
 - Oppimishuolto ja tukitoimet –osioista ilmeni, että huoltajat kokevat jonkin verran heikommaksi aiemmasta tutkimuksesta lapsensa mahdollisuuden saada riittävästi tukea opiskeluunsa (tukiopeutus, erityisopetus, kuraattoripalvelut), mikä näkyi luonnollisesti myös tyytyväisyyden laskemisena oppilashuoltoa kohtaan.
 - Kouluruokaa kohtaan tyytyväisyys oli puolestaan noussut aiemmasta.

Temmeksen koulu

Temmeksen koulussa koko lukuvuoden kehityskohteina jatkettiin kaveritaitojen ja itseluottamuksen vahvistamista, ja rohkaisua yrittämään myös vaikeita ja epämieluisia asioita sinnikkäästi. Tvt-taitoja on kehitetty strategian mukaisesti. Päiväkodin kanssa on tehty yhteistyötä, jota tehdään myös jatkossa. Etenkin alkuopetuksen ja päiväkodin (esikoulun) välinen yhteistyö on avainasemassa ennen kouluun siirtymistä.

Syyslukukaudella on kannustettu oppilaita lukemiseen ja korostettu lukutaidon tärkeyttä. Kirjavinkkauksia on pidetty kaiken ikäisille oppilaille, ja ne selvästi lisäävät motivaatiota lukemiseen. Olemme saaneet kirjakasseja, joissa on ikätasoista luettavaa luokkiin. Tämä näkyy selvästi etenkin 1–2- luokan oppilaissa, joista on kehkeytnyt todella innokkaita ja taitavia lukijoita!

Temmeksen koululaiset ovat innokkaita liikkujia välitunneilla. 5.-luokkalaisten osallistuneet MOVE-testeihin ja tulosten perusteella 5.-luokkalaisten tulokset ovat aika lähellä valtakunnallista keskiarvoa. Joissakin osa-alueissa, esim. Viivajuoksussa tulokset olivat hieman valtakunnallista tasoa parempia. Valtakunnalliseen terveyskyselyyn vastasivat koulumme 4.–5. luokkalaisten keväällä 2023.

Perusopetuksen kyselyssä 2., 4. ja 6.luokkalaisten oppilaiden huoltajille vastaajia oli yhteensä 15. Kyselyn mukaan:

- Vastaajista kaikki olivat lähes tai täysin tyytyväisiä lapsensa saamaan kasvatukseen/opetukseen koulussamme.
- Tulosten mukaan lapset viihtyvät koulussa hyvin.
- Kiusaamista koettiin hyvin vähän.

- Tyrnävän koulujen julkisuuskuva koettiin myönteiseksi.
- Yhteistyö koulun kanssa ja tiedottaminen on koettu pääosin sujuvaksi ja riittäväksi, mutta jotkut kokivat saavansa liian vähän tietoa lapsensa koulunkäynnistä ja mahdollisista ongelmista. Tähän siis panostetaan jatkossa.
- Koulun toimintaympäristöön oltiin tyytyväisiä.
- Eniten kehitettävää kyselyn perusteella löytyi oppilashuollon palveluissa sekä opiskelussa saatavassa tuessa (tukiopetus, erityisopetus, kuraattoripalvelut ym.)

Kuulammen koulu

Koulullamme lukuvuoden 2023–2024 teemoina ovat monilukutaito ja kouluun kiinnittyminen. Tavoitteenamme on antaa oppilaille eväitä ymmärtää erilaisia tekstimuotoja sekä tulkita, tuottaa ja arvottaa niitä. Kouluun kiinnittymisellä pyrimme muun muassa vähentämään ja ennaltaehkäisemään poissaoloja sekä opettaa oppilaat toimimaan yhteisten pelisääntöjen mukaan.

Koulullamme pyörineet useat lukutaitohankkeet ovat olleet osaltaan kehittämässä koulumme oppilaiden monilukutaitoa sekä lukutaitoa ja –innostusta. Olemme järjestäneet lukuviikkoja, lukutunteja sekä kirjailijavierailuita. Lukudiplomi on käytössä laajasti useissa oppiaineissa. Eri oppiaineiden opettajat ovat lisäksi käyneet läpi lukustrategioita oman oppiaineensa näkökulmasta. Koulukirjastoamme on kehitetty entisestään myös oppilailta kerättyjen toiveiden mukaan. Koulun kirjasto on koettu viihtyisäksi ja kattavaksi.

Syyslukukaudella on ollut paljon haasteita erityisesti 7. luokkalaisten kohdalla koulun sääntöjen noudattamisessa ja yleisten hyvien käytöstapojen noudattamisessa. Koulun henkilöstö on joutunut ohjaamaan tehostetusti oikeanlaiseen käytökseen esimerkiksi ylimääräisillä luokanohjaajatuokioilla ja aamunavauksilla sekä rajoittamalla oppilaiden toimintaa. Olemme myös joutuneet kiristämään sääntöjä salitilaisuuksissa oppilaiden huonon käytöksen takia. Tämä on parantanut tilannetta, mutta käyttäytymisen haasteet ovat jatkuneet edelleen.

Olemme selkeyttäneet toimintaohjeita poissaolojen seurantaan ja rangaistuskäytäntöihin liittyen ja pyrimme tuomaan siten henkilöstölle työkaluja ongelmien ratkaisemiseen. Lukuvuoden aikana on päivitetty kunnan opiskeluhoitosuunnitelmaa, jossa on tarkennettu poissaoloihin puuttumisen käytäntöjä.

Resurssien vähyys, joka näyttäytyy määräaikaisten työntekijöiden vaihtuvuutena ja ohjaajien vähytenä, hankaloittaa vakiintuneiden ja toimivien työtapojen kehittämistä ja heijastuu niin oppilaiden kuin henkilökunnan jaksamiseen sekä arjenhallinnan ja oppimisen resursseihin. Lisäksi koulumme ahtaus aiheuttaa ongelmia ja siitä on tullut palautetta sekä oppilailta että henkilökunnalta. Ahtaus näkyy sekä oppitunneilla että myös välituntitilanteissa.

Koulumme on merkittävästi mukana kansainvälisessä toiminnassa. Syyslukukaudella toteutimme yhden henkilöstöliikkuvuuden, yhden oppilasliikkuvuuden ja lisäksi saimme vieraaksemme 12 oppilaan ja kolmen opettajan ryhmän Tšekistä. Oppilaat majoittuivat tyrnäväläisissä perheissä vierailunsa ajan.

Perusopetuksen huoltajakysely järjestettiin keväällä 2023 8-luokkalaisten huoltajille. Vastaajia oli 51. Sieltä muutamia nostoja:

- Huoltajien mukaan heidän lapsillaan on koulussa kavereita hyvin.
- Tyrnävän kunnalla on myönteinen julkisuuskuva.

- Haasteita huoltajien mukaan on kiusaamisen määrässä, suurissa luokkakoissa ja hälyisässä ympäristössä
- Tiedottaminen ja viestintä on yleisesti ottaen huoltajien mukaan hyvällä tasolla.
- Toiveita matalan kynnyksen kohtaamisesta ja koulun tiloihin tutustumisesta sekä useampien vanhempainiltojen järjestämisestä.
- Vanhempien mukaan koulukuljetuksissa on ollut vaaratilanteita ja ongelmia melko paljon. Esimerkkinä täydet bussit, joissa ei mahdu istumaan.
- 21,5 % huoltajista vastasi, että oppimisympäristö ei tue oppilaan opiskelua (esim. työrauha, työtilat ja opiskeluvälineet).
- Oppilashuoltoa ja oppimisen tukea pidettiin pääasiassa hyvin järjestettynä.
- 39,2 % huoltajista vastasi nuorensa olevan tyytymättömiä kouluruokaan.

Tulevat toimenpiteet:

- Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi: Palautteiden kerääminen tapahtumissa
- Opetustoimi: Yksikkökohtaiset toimenpidesuunnitelmat kyselyjen perusteella nousseisiin kohtiin
- Varhaiskasvatus: Huoltajakysely kevään 2024 aikana